

ชื่อภาคานิพนธ์ : บทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษาในพื้นที่กิ่งอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

ชื่อผู้เขียน : นายพยุทธิ์ นิยม

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2545

การศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษาในพื้นที่กิ่งอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษารoles of ผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กิ่งอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กิ่งอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
- 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่กิ่งอำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำนวน 150 คน ศึกษาระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงสิงหาคม 2545 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ประมวลผลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t--test และสถิติ F – test

ผลการศึกษา พบว่า

บทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ด้านการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ และด้านการจัดทำแผนงานโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การได้รับการยอมรับในการเป็นผู้นำ การได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและอบต. และอาชีพหลัก ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระดับการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้นำท้องถิ่นต่อการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ ประชาชนไม่เห็นความสำคัญต่อการอนุรักษ์ ไม่มีหน่วยงานของรัฐจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ ขาดผู้นำในการจัดการอนุรักษ์ ขาดงบประมาณในการจัดการอนุรักษ์ ประชาชนยากจนทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน และไม่มีที่รองรับขยะภายในหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการจัดทำแผนงานและโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีกิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดทำป้ายคำขวัญเชิญชวนให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้องค์กรเอกชนเข้ามาจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยการจัดสรรงบประมาณประจำปีในแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีการกระตุ้นให้กิจกรรมในโครงการฯ ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

ผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนและอบต. จะต้องร่วมกันรณรงค์และร่วมมือกับประชาชน เพื่อการจัดการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การขุดลอกหรือพัฒนาแหล่งน้ำในชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนได้ร่วมมือกับทุกองค์กรเอกชนที่เข้ามาเพื่อการรณรงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมในทุกด้านต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีในพื้นที่รับผิดชอบ จะทำให้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่คู่กับชุมชนตลอดไป

Title of Research Paper : Role of Local Leaders in Natural resource and environmental conservation Management: A case study of Krongpenang Subdistrict, Yala province.

Author : Mr.Payut Niyom

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

The study on the topic of "Role of Local Leaders in Natural resource and environmental conservation management: A Case study of Krongpenang Subdistrict, Yala province", had 3 objectives as:

1. To study on role of local leaders in natural resource and environmental conservation management in Krongpenang subdistrict, Yala province.
2. To study on factors affecting role of local leaders in natural resource and environmental conservation management in Krongpenany subdistrict, Yala province .
3. To study on problems and barriers of natural resource and environmental conservation.

This study was survey research drawing 150 samples who were local leaders in Krongpenang subdistrict, Yala province. Data was collected between July to August 2002 by using questionnaires, and was analysed by percentage, mean, standard deviation, t – test and F – test.

Findings of the study were:

Role of local leaders in Natural resource and environmental conservation management, in overall was at moderate level. When considering in particular aspect, there was moderate level of role of local leaders in the following activities: water resource conservation, funest conservation, and planning on natural resource and environmental conservation.

From the study, it was found that factors affecting roles of local leaders in natural resource and environmental management were: perception of information, the acceptance of leadership, support from people and TAO, and major occupation. While factors not affecting the leaders role were knowledge and understanding about natural resource and environmental conservation and education level.

From the study on problems and barriers of local leaders on natural resource and environmental conservation management, it was found that people lacked of knowledge and understanding on conservation; people did not realize importance of conservation; there was no government agencies organizing conservation activities; There was lack of leaders in conservation management; There was lack of financial support for conservation management; Poverty of people caused the encroachment of conservation forest; and there was no garbage can in villages.

Policy recommendations

Role of local leaders in planing on natural resource and environmental conservation is needed to organize campaign activities such as the announcement of slogan for persuading the public for natural resource and environment conservation, non – government organization in organizing activities on natural resource and environmental conservation by allocating of annual budget, and stimulating activities to achieve project objectives.

Recommendations for Action

Those local leaders who gain acceptance from people and TAO must join hands to campaign and to cooperate with people for managing natural resource and environmental conservation in various activities such as development and maintainace of water resource in community. There should be support for people to cooperate with non government organization for campaigning on natural resource and environmental conservation. TAO should provided knowledge and understand on natural resource and environmental conservation for people. These measures would lead to participation in natural resource and environmental conservation and the sustainability of nature and environment.